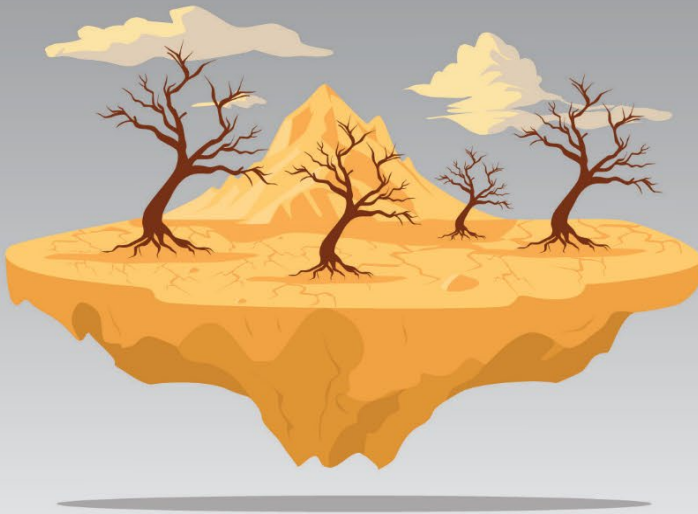

YIL: 2 / SAYI: 38

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

16-31 Ağustos 2023

kosam.org

info@kosam.org

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Almanya'da sektörel ve işçi sorunları artarak devam etmektedir. Almanya'nın ekonomik nabzını tutan IFO Enstitüsü, yaptığı son ankette firmaların yaklaşık %43,1'inin kalifiyeli eleman sıkıntısı yaşadığını ortaya koydu. Sektörel bazda kalifiyeli eleman eksikliğini en çok hissedenler sırasıyla hizmet, hukuk ve muhasebe sektörü olmuştur. Almanya'da bir diğer sıkıntılı durum ise inşaat sektöründe talebin azalmasıdır. Haziran ayında azalan konut siparişinden şikâyet eden firmaların oranı %34,5 iken temmuz ayında %40,3'e yükselerek sektördeki endişeleri arttırdı. Konut inşaat siparişlerinde devam eden iptaller ülkedeki inşaat sektörünü olumsuz etkilemeye devam ediyor.
- Dünyada bazı ülkeler gerek nüfus politikaları gerekse doğum – ölüm oranlarıyla bağlantılı olarak nüfus azalmasıyla karşı karşıyadır. Japonya Başbakanı Kishida, bu yıl gerçekleştirilen parlamento oturumunda ülkesinin doğum oranı, nüfusu ve işgücüyle alakalı çeşitli uyarılarda bulundu. Japonya nüfusu 2010 yılında 128,1 milyon ile zirveye çıkarken, 2022 yılında 125,7 milyona geriledi. Ayrıca, ülkedeki nüfusun 2030 yılında 119,1 milyona, 2070 yılında ise 87 milyona kadar düşmesi bekleniyor. 2022 yılında doğum oranı %1,26 ile tarihin en düşük seviyesini görürken, ülkedeki yabancı sayısı aynı yılda rekor kırarak 3 milyonu aştı.
- Rusya'nın geçtiğimiz ay Karadeniz Tahıl Girişimi anlaşmasından çekilmesi dünyada geniş yankı uyandırdı. Uluslararası birçok mecra anlaşmanın tekrar sağlanması için gözlerini Türkiye ve BM'ye çevirdi. Türkiye'nin hem Rusya tarafına hem de Batı tarafına mesafeli yaklaşımı stratejik anlamlar içermekte. Türkiye'nin Ukrayna'ya gönderdiği İHA'lar ve NATO üyeliğine sıcak bakması, ayrıca İsveç'in NATO üyeliğine de yeşil ışık yakması Rusya'nın bölgedeki çıkarlarına ters düştü. Misilleme olup olmadığı bilinmemekle birlikte Rusya'nın Karadeniz de Türk bayraklı bir yük gemisine asker çıkarması bununla ilişkilendirildi. Türk yetkililer konuyla alakalı başta ses çıkarmasa da daha sonra çeşitli uyarılarda bulundu.
- Wagner Grubu'nun lideri olarak tanınan ve yakın zamanda Rusya'da bir darbe girişiminde bulunan Prigozhin'in yanında bazı üst düzey yöneticiler ile uçak kazasında ölmesi gündeme bomba gibi düştü. Haberdan hemen sonra birçok kaynak Putin ile ters düşen birçok yönetici gibi Prigozhin'in de bu sebeple öldürüldüğünü

vurguladı. Prigozhin'in yanı sıra kıdemli Wagner komutanı, güvenlik şefi, lojistik müdürü ve bazı personellerin de uçak kazasında öldüğü doğrulandı.

- Son birkaç ayda Kur'an-ı Kerim'e yönelik çeşitli provakatif eylemler gerçekleştirildi. En son İsveç'te gerçekleştirilen Kur'an-ı Kerim'i yakma eyleminden sonra olaya ve İsveç'e Müslüman ülkeler tarafından yüksek bir tepki geldi. İsveç, yurt dışında bulunan vatandaşlarından dikkatli olmasını isterken ülkedeki güvenlik durumunu da en üst düzeye çıkardı. Bağdat ve Beyrut'ta İsveç Büyükelçiliği'ne yönelik saldırılar düzenlenirken, Irak Hükümeti de İsveç Büyükelçisini sınır dışı etti.
- Son zamanlarda hem ülkemizde hem de yurt dışında birçok ülkede meydana gelen orman yangınları büyük ölçekli ormanlık alanların yok olmasına neden oldu. Maryland Üniversitesi araştırmacıları topladıkları verilerle yangınların giderek artacağı ve yirmi yıl öncesine kıyasla iki kat daha fazla alanı yok edeceği konusunda uyardı. 2021 yılında küresel çapta 9,3 milyon hektarlık alan yangın sebebiyle yok olurken, bulunduğumuz yüzyılın en kötü yangınına şahit olundu. Orman alanlarının yok olmasına sebebiyet veren tek unsurun orman yangını olmadığı, tarım arazilerinin orman arazilerine kayarak bu alanların yok olmasında büyük etkisi olduğu vurgulanmakta.
- Türkiye, temiz enerjiye geçiş sürecinde hem coğrafi olarak hem de sahip olduğu kaynaklardan ötürü önemli bir pozisyonadadır. Yenilenebilir enerji kurulu gücünde Avrupa'daki sayılı ülkelerden birisidir. Türkiye, sahip olduğu uzun ve geniş kıyı şeridi sayesinde 54 gigawatlık bir açık deniz rüzgâr enerjisi potansiyeline sahiptir. Temmuz ayında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ile imzaladığı 50 milyar dolarlık anlaşmanın büyük bölümünü Türkiye'deki yenilenebilir enerji yatırımları kapsamaktadır. Bu hususta anlaşmanın Türkiye'deki yatırımları hızlandırarak taahhütte bulunduğu emisyon azaltım hedeflerine olumlu yansıtacağı düşünülmüyor. Ayrıca, BAE'nin 6 Şubat tarihinde ülkemizde meydana gelen korkunç deprem nedeniyle yaşanan olumsuzluklara destek olmak amacıyla çıkartılan deprem tahvillerine yatırım yapması iki ülke arasında ilişkilerin giderek büyüdüğünü gösteriyor.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

16-31 Ağustos 2023

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2023

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 444 1251 / 7975

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Almanya'nın Nitelikli Eleman Sıkıntısı Artıyor / IFO Institute (Almanya)	1
2. Japonya'nın Daha Çok İşçiye İhtiyacı Var: Göç Bir Cevap Olabilir mi? / Asia Pasific Foundation of Canada (Kanada)	1
3. BRICS'ten, Dolara Olan Bağımlılığı Azaltmak İçin Sağlamlaştırılmış İş Birliği Mekanizmasını Hayata Geçirmesi Bekleniyor / Shanghai Institutes for International Studies (Çin).....	3
4. Haftalık WIFO Ekonomi İndeksi / Austrian Institute of Economic Research (Avusturya)	5
5. Hindistan'ın Çin'deki Kritik Mal İthalatını Artırması Ekonomik Bağımlılığını Yansıtıyor / Shanghai Institutes for International Studies (Çin)	5
6. Almanya'da Konut İnşaat Talebindeki Düşüş Rekor Kırdı / IFO Institute (Almanya) ...	7
B. POLİTİKA	8
1. Karadeniz'deki Gerilimin Ortasında Türkiye ve Rusya Arasında Neler Oluyor? / AL – MONITOR (ABD)	8
2. Prigozhin'in Ölümü Ukrayna'nın Taahhütlerine Son Verdi / Australian Strategic Policy Institute (Avustralya).....	9
3. Dünya Çapında Hindistan / Valdai Discussion Club (Rusya)	11
4. ABD ve İran Arasında Artan Gerilim / The Institute for National Security Studies (İsrail)	12
5. Kur'an-ı Kerim'i Yakma Olayı Orta Doğu'da İsveç'i Sıkıntıya Soktu/ Democracy for the Araba World Now (Suudi Arabistan)	13
6. Birleşmiş Milletler Kıbrıs'taki Arabuculuk Çabalarını Nasıl Yeniden Canlandırabilir? / International Crisis Group (Belçika).....	15
7. Nijer'de Yapılan Darbe Batı Afrika Demokrasisine Meydan Okumakta / Chatham House (Birleşik Krallık)	16

C. ÇEVRE.....	18
1. Yeni Veriler Orman Yangınlarının Daha Da Kötüleceğini Gösteriyor / World Resources Institute (ABD)	18
2. Kanada Tarımını Asya'nın Gıda Güvenliği İhtiyacını Karşılacak Şekilde Konumlandırmak / Asia Pasific Foundation of Canada (Kanada).....	19
3. Küresel Nüfusun Dörtte Birine Sahip 25 Ülke Ciddi Bir Su Stresi ile Karşı Karşıya / World Resources Institute (ABD).....	21
4. Bağların Güçlendirilmesi: BAE, Türkiye'nin Açık Deniz Rüzgâr ve Türbin Sektörüne Yatırım Yapıyor / Emirates Policy Center (Birleşik Arap Emirlikleri)	22
5. Rus Petrolü ve Doğalgazının Geleceği / The Institute of Energy Economics (Japonya)	24
D. SOSYAL.....	26
1. Uzay İstasyonu'nun Yeni Mürettebatları Göreve Başladı / TIME (ABD)	26
2. Çocuk İşçi Katliamı ve Ekolojik Yıkımın Zengin Ülkeler Tarafından Kabul Edilmesi / The Heartland Institute (ABD)	27
3. Amerika Terapinin Zirvesine Ulaştı. Ruh Sağlığı Neden Kötüleliyor? / TIME (ABD)	28
E. TEKNOLOJİ.....	30
1. Çin Kuantum Teknolojilerinde Lider Mi? / Center for Strategic and International Studies (ABD).....	30
2. Hindistan ve Japonya Arasında Teknoloji Diplomasisini Yürütmenin Güzel Bir Yolu / Observer Research Foundation (Hindistan)	31
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	33

A. EKONOMİ

1. Almanya'nın Nitelikli Eleman Sıkıntısı Artıyor / IFO Institute (Almanya)

IFO Enstitüsü'nün yaklaşık 9.000 şirketi kapsayan geniş çaplı iş araştırması, Almanya'daki şirketlerin giderek daha fazla nitelikli işçi sıkıntısı çektiğini ortaya koymuştur. Araştırmaya göre, 2023 yılı nisan ayında şirketlerin %42,2'si kalifiye işçi sıkıntısı yaşadığını belirtirken, bu rakam aynı yılın temmuz ayında %43,1'e yükselmiştir. IFO uzmanı Sauer, ülkedeki ekonominin durgun olmasına rağmen şirketlerin hala nitelikli eleman arayışına devam ettiğini belirtiyor. Kalifiye eleman sıkıntısı en çok 2022 yılının temmuz ayında %49,7 ile hissedilmiştir.

Almanya'da nitelikli eleman sorununu en çok hizmet sektörü yaşamıştır. Hukuk ve muhasebe hizmetlerine bakıldığında, faaliyet gösteren şirketlerin yaklaşık olarak %75,3'ü istedikleri gibi nitelikli eleman bulamamaktadır. Ulaştırma, mimarlık ve mühendislik sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerin ise üçte ikisi vasıflı işçi sorunu yaşadığını bildirmiştir. Bilişim teknolojisi üreticilerine bakıldığında sorun yaşayan şirketlerin oranı %43,1 olurken, makine ve teçhizat imalatçılarında oran %40,9'dur. Ticaret ve inşaat sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin ise yaklaşık üçte birinin kalifiye eleman sıkıntısı yaşadığı görülmüştür.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2023-08-16/germanys-shortage-skilled-workers-worsens-slightly>

Anahtar Kelimeler: Almanya, Nitelikli Eleman, İşçi Sıkıntısı

2. Japonya'nın Daha Çok İşçiye İhtiyacı Var: Göç Bir Cevap Olabilir mi? / Asia Pasific Foundation of Canada (Kanada)

Japonya Başbakanı Kishida, 2023 yılı parlamento oturumunda azalan doğum oranı, nüfus ve işgücü nedeniyle ülkesine birtakım uyarılarda bulunmuştur. Açıklama sonrasında Japonya genelinde çocuk yetiştirme politikaları, kadın ve aile eşitliği politikalarına yönelik uygulamalar desteklenmeye başlamıştır. 2010 yılında Japonya'nın nüfusu 128,1

milyon ile zirveye ulaşmıştır. 2022 yılında 125,7 milyona düşen ülke nüfusunun 2030 yılında 119,1 milyona, 2070 yılında ise 87 milyona kadar düşmesi bekleniyor. Dünyanın en yaşlı toplumuna sahip olan Japonya'da nüfusun %28,7'sini 64 yaş ve üzeri kişiler oluşturmaktadır. Bu oranın 2070 yılına kadar %38,7'ye çıkması bekleniyor. Aynı zamanda, ülkedeki doğum oranı 2022 yılında tarihin en düşük seviyesine gerilemiştir. Doğum oranı %1,26 olurken toplam doğan bebek sayısı 770.747 olmuştur. 2022 yılında Japonya'nın yabancı nüfusu 3 milyon ile rekor kırarken toplam nüfusun %2,4'üne eşit olmuştur.

Kaynak: APFC

Mevcut demografik trendler işgücünün 1993 yılında 87 milyon ile zirve gördüğü yıldan bu yana sürekli olarak azalmaktadır. Uzmanlar, 2040 yılına gelindiğinde işgücü açığının 11 milyon olacağını öngörmektedir. Bu miktardaki işgücü açığına bakıldığında Japonya'nın her yıl en az 647.000 işçiye ihtiyacı olacaktır. Fakat Japonya, 2018 yılında 115.000, 2019 yılında 138.000 ve 2020 yılında sadece 85.000 göçmen almıştır. Japonya ulusal bir göç politikasına sahip olmadığı için nüfusu her geçen gün çeşitlenirken, sivil toplum kuruluşları çeşitlenen nüfusun uyum sağlaması ve entegre olmasında kritik bir rol oynamaktadır. Uzun dönem projeksiyonuna bakıldığında Japonya'nın nüfus açısından sıkıntı çekmeye devam edeceği söyleniyor. Japonya'daki göçmen nüfusunun 2070 yılında 9,4 milyon ile zirveyi göreceği ve 2120 yılında 8,5 milyona düşeceği tahmin ediliyor. Oransal olarak bakılırsa, göçmen nüfusun Japonya nüfusuna oranının 2070 yılında

%11'e, 2120 yılında ise %17'ye yükseleceği öngörülüyor. Japonya ülke olarak geleceğini şekillendirme adına birçok araca sahiptir. İyi bir göç politikası ve yabancı işgücü programları sorunu tamamen çözmese de nüfusun azalması ve işgücü kıtlığının dengelemesinde kritik bir rol oynayacaktır.

Erişim: <https://www.asiapacific.ca/publication/japan-needs-more-labour-immigration-answer>

Anahtar Kelimeler: Japonya, Nüfus, İşgücü, Göçmen

3. BRICS'ten, Dolara Olan Bağımlılığı Azaltmak İçin Sağlamlaştırılmış İş Birliği Mekanizmasını Hayata Geçirmesi Bekleniyor / Shanghai Institutes for International Studies (Çin)

Az gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke ABD'nin devam eden faiz artırımını nedeniyle zarar görürken, BRICS grubu (Çin, Rusya, Brezilya, Hindistan ve Güney Afrika) dolardan arınma hususunda önemli bir güç olarak kendini gösteriyor. Pandemiden sonra ilk yüze BRICS zirvesi 22-24 Ağustos tarihleri arasında Güney Afrika'da gerçekleştirilmiştir. Zirve gerçekleştirilirken tüm dünyanın gözü üye ülkelerin ortak bir para birimi konusunda iş birliği mekanizması geliştirmesi üzerine yoğunlaşmıştır. Güney Afrikalı yetkililer üye ülkeler arası ticarete kullanmak üzere ortak para birimi konusunda çalıştıklarını belirtirken, yasal ve teknik durumların sağlanabilmesi için ortak bir komitenin kurulacağını söylemiştir. BRICS grubu, son dönemde kendi ekonomik hegemonyasını kurmak adına kendi para birimlerini kullanırken, iyiden iyiye dolar kullanımlarını azaltmaya çalışmıştır. 2023 yılı mart ayında Brezilya ile Çin yapacakları herhangi bir ticarete kendi ulusal para birimlerini kullanma üzerine anlaşmış ve böylece dolardan uzaklaşma hususunda önemli bir adım atmıştır. İki ülkenin de büyük ticari hacme sahip olduğu düşünüldüğünde Brezilya reali ve Çin yuanının önemi artacaktır.

Çin ve Rusya arasında da benzer anlaşma imzalanmış ve yuanın kullanımı giderek artmıştır. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, 4 Temmuz günü Şangay İş Birliği Teşkilatı zirvesinde yaptığı konuşmada Rusya ve Çin arasındaki ticaret anlaşmasının %80'inden fazlasında Rus rublesi ve Çin yuanı kullanıldığını belirtmiştir. Fakat birçok uzman yerel

para biriminde ülkeler arası ticaret hacmini artırmanın, doların küresel konumunu etkilemede çok sınırlı kalacağını düşünmektedir. 2015 yılında BRICS grubu tarafından kurulan “Yeni Kalkınma Bankası” kredi kuruluşu 2026 yılına kadar yerel para cinsinden kredi verme oranını %30’a çıkartmayı planlamaktadır. Üye ülkelerin yerel para birimi nezdinden ticaret yapma planının şu an için dengeli ilerlemediği belirtiliyor. Örneğin; Rusya ile Çin veya Çin ile Brezilya arasında yerel para birimi kullanma iş birliği giderek artarken, söz konusu durum Çin ile Hindistan arasında geçerli olmamıştır. Hindistan, daha önce ortak para birimi kullanmanın Çin yuanına olan talebi giderek artıracığı hususunda endişelerini dile getirmiştir.

BRICS grubu küresel nüfusun yaklaşık olarak %42’sini temsil ederken, küresel ekonominin de yaklaşık %26’sını oluşturmaktadır. Son zirvede ittifakı genişletme üzerine fikir birliği belirtilirken, Güney Afrika Hükümetine göre 40’dan fazla ülke gruba katılma konusunda ilgi göstermiştir.

Kaynak: VCG

Erişim: <https://www.sjis.org.cn/Commentary/15079.shtml>

Anahtar Kelimeler: BRICS, Çin, Rusya, Brezilya, Ticaret, Para Birimi, Yuan

4. Haftalık WIFO Ekonomi İndeksi / Austrian Institute of Economic Research (Avusturya)

Avusturya Ekonomik Araştırma Enstitüsü tarafından yayınlanan WIFO İndeksi, Avusturya ekonomisinin haftalık ve aylık bazda hareketliliğini göstermektedir. WIFO Haftalık İndeksi geçtiğimiz yılın temmuz ayına kıyasla %0,6 ve ağustos ayının ilk yarısına göre %0,7 azalmıştır. Mal ve hizmet talebinde de yıllık bazda %4,5 düşüş kaydedilmiştir. Avusturya otoyollarını kullanan kamyon ve büyük araçların katettikleri mesafe ile demiryolu yük hacmi temmuz ayında geçen yıla göre düşmüştür. Diğer taraftan Viyana Havalimanı'nı kullanan yolcu sayısında ve yük uçuşlarında artış görülmüştür. Yük taşımacılığının zayıf seyri ulaştırma sektörüne olumsuz yansımaya devam etmiştir. Üretim sektöründe iş arayan kişi sayısı düşük seviyede olmasına rağmen geçtiğimiz yıla kıyasla önemli oranda artış göstermiştir.

İmalat sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin hem mevcut durumları hem de gelecekteki iş beklentilerinde olumsuz hava hakimdir. Ayrıca, inşaat sektöründe faaliyet gösteren şirketler arasında güven unsuru önemli ölçüde kötüleşmiştir. İnşaat sektöründe de tıpkı imalat sektöründeki gibi hem mevcut durum hem de gelecekteki beklentiler negatif yöndedir. Temmuz ayındaki ticaret hacmi ise önceki yılın %2 altında gerçekleşmiştir.

Erişim: https://www.wifo.ac.at/en/news/weekly_wifo_economic_index_1

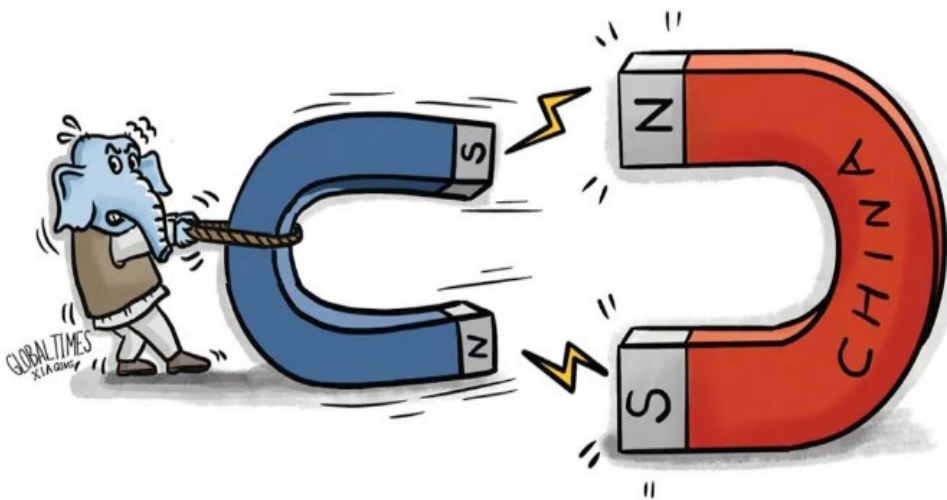
Anahtar Kelimeler: Avusturya, Ekonomi, İndeks, Sektör

5. Hindistan'ın Çin'deki Kritik Mal İthalatını Artırması Ekonomik Bağımlılığını Yansıtıyor / Shanghai Institutes for International Studies (Çin)

2023 yılı mali verilerine göre Hindistan -küresel tedarik zincirinde Çin'in yerini alma planlarına rağmen- Çin'den gerçekleştirilen 25 ana ürün ithalatını ciddi oranda artırarak Çin'e ne kadar bağımlı olduğunu göstermiştir. Reuters'e göre 25 ana ürün grubu; elektronik, otomobil yedek parça ve demir-çelik gibi ürünleri kapsamaktadır. Aynı mali

yıl içerisinde Hindistan'ın Çin'den gerçekleştirdiği elektronik cihaz ithalatı yıllık bazda %14 oranında artmıştır. Ayrıca, organik kimyasal ithalatı %9 oranında artarken, demir-çelik ürünleri ithalatı ise %12,3 artmıştır. Bazı uzmanlar Hindistan'ın birçok üründe Çin ithalatına bağımlı olmaya devam ettiğini belirtmiştir. Ek olarak, Hindistan'ın birçok açıdan Çin'in ekonomik kalkınmasına büyük ölçüde bağımlı olduğu ve Çin ithalatını yasaklama girişiminde bulunması durumunda olası bir ekonomik çöküşe hazır olması gerektiği söylenmiştir.

Çin'in gümrük verilerine göre, 2023 yılının ilk yedi ayında Çin ile Hindistan arasındaki ticaret, yıllık bazda %4,6 artış göstererek 537,3 milyar yuana (74,54 milyar dolara) ulaşırken, Çin'in Hindistan'a ihracatı ise 461,94 milyar yuan olmuştur. Hindistan, ülkedeki dron üreticilerinin Çin yapımı herhangi bir bileşimi kullanmasını yasaklamış ve bu tarz uygulamalarla ülkenin askeri teçhizat üretiminde sıkıntı yaşanmasına neden olmuştur. ABD ve Çin arasında devam eden ticaret savaşı ortamında Hindistan'ın "Hindistan Üretimi" kampanyasını öne sürmesinin acele bir davranış olduğu vurgulanmaktadır. Hindistan hükümetinin yaklaşan seçimlerde kullanabilmek adına bu kampanyayı aceleci şekilde öne sürmeye çalıştığı da düşünülüyor. Fakat, Hindistan'da imalat sektörünün ülke GSYH'sinde aldığı pay giderek azalmaktadır. Hükümet, yayınladıkları son bildiri de dizüstü bilgisayar, tablet ve kişisel bilgisayar için ithalat lisansı gerekeceğini de duyurmuştur.

Kaynak: SIIS

Erişim: <https://www.siis.org.cn/Commentary/15083.ihtml>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Çin, Küresel Tedarik Zinciri, Ticaret, İthalat, İhracat

6. Almanya'da Konut İnşaat Talebindeki Düşüş Rekor Kırdı / IFO Institute (Almanya)

Almanya'da konut inşaatındaki düşüş devam etmektedir. Haziran ayında sektörde faaliyet gösteren şirketlerin %34,5'i azalan siparişleri şikâyet ederken temmuz ayında bu oran %40,3'e yükselmiştir. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde şikâyet eden şirketlerin oranı %10,8 olmuştur. IFO Enstitüsü Araştırma Müdürü Klaus Wohlrabe, yıllar süren genişlemenin ardından yüksek faiz oranları ve inşaat maliyetlerindeki ciddi artışlar sebebiyle talebin azaldığını söylemiştir. 2022 yılı bahar ayından bu yana konut inşaatında çarpıcı sipariş iptalleri yaşanmıştır. Mevcut durumda şirketlerin yaklaşık %18,9'u iptal olan siparişlerden endişelendiklerini belirtmiştir. Fakat, uzun vadede bu oran %3,1 olmuştur. Klaus Wohlrabe'e göre inşaat sektöründeki şirketleri hem iptal olan siparişler hem de yeni gelen siparişlerin yetersizliği endişelendirmiştir.

Sıkıntı yaşayan şirketlerin yanı sıra sektördeki işler kötüleşmeden önce yüklü sipariş alan birçok firma, sorunun devam ettiği dönemi aldıkları siparişler sayesinde kolaylıkla atlattı. Yapılan son ankette konut sektöründe mali sıkıntılar yaşayan şirketlerin oranı önceki yıla göre iki kat artarak %10,5'e yükselmiştir. Klaus Wohlrabe, artık birçok inşaat projesinin karlı olmadığını ve yeni projeler için gerekli olan finansmanın da sağlanamadığını vurgulamıştır. Önümüzdeki aylarda ise sektördeki durumun giderek kötüleşmesi öngörülmektedir.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2023-08-21/new-record-low-orders-german-residential-construction>

Anahtar Kelimeler: Almanya, İnşaat, Konut, Proje, Azalan Talep

B. POLİTİKA

1. Karadeniz'deki Gerilimin Ortasında Türkiye ve Rusya Arasında Neler Oluyor? / AL – MONITOR (ABD)

Türkiye, Rusya ile açık bir çatışma ortamından kaçınarak hem Rusya hem de Batı ile dengeli siyasetini korumaya devam ediyor. Mayıs ayında gerçekleşen genel seçim öncesinde Rusya ve Türkiye arasında dengeli bir ilişki varken, seçim sonrasında dengeli ilişkinin değişmeye başladığı görülmüştür. Türkiye'nin Ukrayna'nın NATO üyeliğine destek vermesi, İsveç'in NATO üyeliğine yeşil ışık yakması ve esir takası meselesi iki ülke arasındaki dengeli ilişkinin değiştiğini göstermektedir. Rusya, Türkiye'nin değişen politik duruşa karşı boş durmayarak, yaklaşık bir yıldır hem Türkiye hem de Birleşmiş Milletlerin aracılığıyla devam eden Karadeniz Tahıl Girişimi anlaşmasından çekilmiştir. Ayrıca Rusya güçleri 6 Ağustos tarihinde, Ukrayna'nın önemli motor üreticilerinden olan ve Baykar üretimi insansız hava araçlarının tedarikçisi olan Motor Sich'in tesislerini vurmuştur. Baykar üretimi TB2 İHA'nın Ukrayna hava gücünü artırdığı ve birçok bölgede Rus güçlerine darbe vurduğu belirtilirken, Rusya'nın Motor Sich tesislerini vurması Türk üreticilerine bir uyarı mahiyetinde olduğu söylenmiştir.

Kaynak: VYACHESLAV PROKOFYEV

Rus güçleri 13 Ağustos tarihinde ise Ukrayna'ya gitmekte olan, Türk vatandaşına ait ve Türk mürettebatının bulunduğu kargo gemisine -Türkiye'ye 50 km açıkta- uluslararası suda baskın düzenlemiştir. Bazı uzmanlar Rus güçlerinin gerçekleştirdiği baskını beklemediklerini belirtirken, Türk yetkililerin konu hakkında açıklama yapmamasını garip bulmuştur. Olaydan birkaç gün sonra yetkililer Rus güçlerini uyarırken, yapılan baskının tekrarlanması halinde Karadeniz'de tansiyonun artabileceğini belirtmiştir. Orta Doğu Enstitüsü'nde Jeopolitik Analist olarak görev yapan Yörük Işık, Türkiye'nin baskın olayında sessiz kalmasının Rusya'nın tahıl anlaşmasına geri dönmesi ile alakalı olduğunu söylemiştir. Başka bir uzman ise Türkiye'nin hareketlerini, Rusya ve Batı arasında daha dengeli bir politika yürütebilme olarak yorumlamıştır.

Erişim: <https://www.al-monitor.com/originals/2023/08/explainer-whats-going-between-russia-and-turkey-amid-black-sea-escalation>

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Rusya, Tahıl Anlaşması, Ukrayna Savaşı

2. Prigozhin'in Ölümü Ukrayna'nın Taahhütlerine Son Verdi / Australian Strategic Policy Institute (Avustralya)

Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski, geçtiğimiz hafta askeri ve siyasi bazı taahhütler almak adına Avrupa ülkelerini ziyaret ederken, Wagner grubu lideri Prigozhin ve üst düzey bazı yöneticilerin bulunduğu uçak Moskova'nın kuzeyinde vurularak düşürülmüştür. Uçakta bulunan Prigozhin'in yanı sıra kıdemli Wagner Komutanı Dmitry Utkin, Prigozhin'in güvenlik şefi Valery Chekalov, Wagner'in lojistik müdürü ve diğer personellerin tamamının öldüğü belirtilmiştir. Uçağın düşürülmesiyle alakalı kimse sorumluluk almazken, birçok kişi geçen aylarda Rusya'da meydana gelen Wagner isyanına Putin'in bir cevabı olduğu düşünülmektedir. Uçağın düştüğü gün Prigozhin'e yakın olan ve isyandan bu yana kamuoyunda görünmeyen General Sergei Surovikin, Rus Havacılık ve Uzay Kuvvetleri komutanlığındaki görevinden alınmıştır. Putin'in gücü isyan sonrasında azalmış gibi görünse de kendisine başkaldıran kişilerin fazla yaşamadığı görülmüştür. Ukrayna savaşının başlamasından bu yana Putin ile fikir ayrılığı yaşayan yaklaşık 9 general ve üst düzey yöneticilerin tamamı şüpheli bir şekilde ölmüştür.

Ağustos ayının ortasında İsveç'te terör tehdidi en üst seviyeye çıkarken, bunun temelinde Kuran'ı Kerim'in yakılma olayları olduğu düşünülmüştür. Fakat, Zelenski'nin burayı ziyaret ettiği zamanda tehdit seviyesinin artması akıllara soru işareti getirmiştir. Aynı gün helikopter trafiğinin fazla olduğu ve her sokak başında güvenlik görevlilerinin bulunduğu görülmüştür. Zelenski ziyaret sonrasında ek güvenlik paketleri ve İsveç'in CV90 savaş aracını Ukrayna'da üretme üzerine anlaşmasını duyurmuştur. Ukrayna kuvvetlerine F-16 savaş uçağı verilmesi, ülkeyi hem NATO mühimmatına hem de üye ülkelerin sağladığı yedek parça vb. unsurlara entegre olmasını sağlayacaktır. Prigozhin'in ölümüyle Putin için bir sayfa kapanırken, Ukrayna savaşıyla bağlantılı olarak ekonomik, siyasi ve askeri zorlukların artmaya devam edeceği düşünülmektedir.

Kaynak: ASPI

Erişim: <https://www.aspistrategist.org.au/prigozhins-death-ends-a-week-of-new-commitments-for-ukraine/>

Anahtar Kelimeler: Rusya, Prigozhin, Ukrayna, Zelenski, Putin

3. Dünya Çapında Hindistan / Valdai Discussion Club (Rusya)

Yaklaşık 75 yıl önce, hapishaneden yeni çıkmış olan Jawaharlal Nehru (Eski Hindistan Başbakanı), hapishanede yazdığı dördüncü büyük eseri olan “Hindistan’ın Keşfi” kitabını yayınlamıştır. Kitapta, Hindistan’ın sömürgeci güçler tarafından fethedilmeden önce dünyanın süper güçlerinden biri olduğu, ancak daha sonra iç anlaşmazlıklar ve yöneticilerin dış tehditlere karşı koyamaması nedeniyle İngilizler tarafından işgal edildiği vurgulanmıştır. Hindistan'ın bağımsızlığını kazandıktan sonraki ana hedefinin, kaybettiği büyük güç statüsünü yeniden kazanma ve diğer büyük aktörlerle aynı seviyeye gelme olduğu belirtilmiştir. 2023 yılında Hindistan’ın bu statüye yaklaşması her zamankinden daha yakındır. Geçğimiz yıl GSYH bakımından Büyük Britanya'yı geride bırakarak dünyanın beşinci büyük ekonomisi haline gelen Hindistan, 2023 yılında nüfus bakımından da Çin'i geride bırakmıştır. Fakat bunlara rağmen Hindistan, gelişmiş uzay araştırmaları konusunda diğer ülkelere nazaran geride kalmış ve Birleşmiş Milletler gibi önemli bir örgütün de daimî üyesi olamamıştır.

Kaynak: VDC

Bunların dışında Hindistan, küresel hedeflerini siyasi ve ekonomik olmak üzere iki boyutta ele almıştır. Siyasi hedef; Hindistan'ın güvenliği için kritik öneme sahip Güney Asya ülkeleri (Nepal, Butan, Bangladeş, Myanmar, Sri Lanka, Maldivler) ve Hint Okyanusu bölgelerini (Seyşeller, Mauritius) kapsamaktadır. Yeni Delhi bu ülkeleri kendi siyasi ve

askeri yörüngesine dahil etmeye çalışırken, bir çatışma durumunda kendisi için faydalı olan statükoyu yeniden tesis etmeye çalışmaktadır. Ekonomik boyutta ise her şey farklıdır. Hint iş dünyasının ticari faaliyetlerini dünya geneline yaymak için tarihi ve felsefi bir temele ihtiyacı yoktur. Büyük ve orta ölçekli Hint işletmelerinin en aktif olduğu yerler Doğu Afrika, Orta Doğu ve Orta ve Güneydoğu Asya'da bulunan ülkeler olmuştur. Hindistan bu bölgelerde öncelikli olarak ekonomik çıkarlarını gözetmektedir.

Erişim: <https://valdaiclub.com/a/highlights/global-india/>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Yeni Delhi, Ekonomi, Politika, Küresel

4. ABD ve İran Arasında Artan Gerilim / The Institute for National Security Studies (İsrail)

Tahran ve Washington arasında mahkûm takası anlaşması ve nükleer meseleyle alakalı ilerleme imkanına dair haberlerin yanı sıra, Hürmüz Boğazı ve Körfez konusunda gerilimin artması ABD'nin bölgeye askeri takviye yapmasına neden olmuştur. Mevcut durumda ABD ve İran arasındaki paralel ve çelişkili süreç devam etmektedir. Katar ve Umman'ın arabuluculuğu sayesinde iki ülke, İran'ın insani ihtiyaçlarına hizmet edecek yaklaşık 10 milyar dolarlık dondurulmuş varlığın serbest bırakılmasına karşılık mahkûm takası konusunda anlaşmaya varmıştır. Anlaşmaya nazaran ABD, Hürmüz Boğazı ve çevresindeki varlığını savaş gemileri, savaş uçakları ve binlerce deniz piyadesi ile güçlendirdi. İran ise sahip olduğu füze kapasitesi üzerinden Körfez ülkelerine üstü kapalı tehditlerde bulunmuştur. ABD yönetimi, -uygulanan yaptırımlara rağmen- günde 1,3 milyon varillik bir ihracat oranına ulaşmayı başaran İran'ın petrol kaçakçılığı faaliyetlerine karşı güçlü ve kararlı bir politika benimsemiştir.

Bu durumdan dolayı İran'ın kaçakçılık faaliyetinin bir parçası olduğu düşünülen birkaç tanker ABD Beşinci Filosu tarafından durdurulmuştur. İranlılar, yaşanan olaya tepki olarak ve ABD'yi diğer tankerleri durduraktan caydırma amacıyla uluslararası denizcilik kurallarına uymadıkları bahanesiyle bölgedeki birkaç tankeri durdurmuştur. ABD yönetimi tarafından ilave takviye olarak, amfibi saldırı gemisi USS Bataan ve rıhtım çıkarma gemisi USS Carter Hall, binlerce deniz piyadesini taşıyarak Körfez'e doğru

ilerlemiş, F-16 ve F-35 jetleri de bölgede konuşlandırılmıştır. ABD'nin bu hamlelerine karşılık olarak Devrim Muhafızları donanması, İran ile Birleşik Arap Emirlikleri arasında süregelen bir anlaşmazlığa konu olan üç adada sürpriz bir tatbikat gerçekleştirmiştir. Bu tatbikatta İran çeşitli füze, İHA ve savaş gemilerini kullanılmıştır.

Kaynak: Michael J. Lieberknecht

Erişim: <https://www.inss.org.il/publication/usa-iran-gulf/>

Anahtar Kelimeler: İran, ABD, Körfez, Yaptırım, İzolasyon

5. Kur'an-ı Kerim'i Yakma Olayı Orta Doğu'da İsveç'i Sıkıntıya Soktu/ Democracy for the Araba World Now (Suudi Arabistan)

Bazı İslam karşıtı provokatör grupları, bu yaz içerisinde Kur'an-ı Kerim'i İsveç ve Danimarka'da halka açık bölgelerde yakma girişiminde bulunmuş ve yaptıkları eylemler özellikle Orta Doğu'da büyük yankı uyandırmıştır. İsveç hükümeti, artan güvenlik riski nedeniyle yurtdışındaki halkını "dikkatli ve tedbirli olmaları" konusunda uyardı. İsveç Başbakan'ı ise geçtiğimiz günlerde İsveç'teki güvenlik durumunun İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en riskli seviyede olduğunu açıklamıştır. İsveç'te Kur'an-ı Kerim dahil olmak üzere diğer dini metinlerin yakılmasını ya da saygısızlık yapılmasını yasaklayan herhangi bir yasa bulunmamaktadır. İsveç yasalarında dinlere yönelik hakaret vb.

eylemleri önleyen maddeler 1970'li yıllarda yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak etnik, ulusal, dini ve cinsiyet azınlıklarına karşı nefret söylemi halen suç unsuru olmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'i yakma eylemlerinden sonra birçok Orta Doğu ülkesinde tepkiler ve ayaklanmalar ortaya çıkmıştır. Örneğin; Bağdat ve Beyrut'ta bulunan İsveç Büyükelçilik binalarına yerel halk tarafından saldırılar düzenlenmiştir. Irak hükümeti ise İsveç büyükelçisini sınır dışı etmiştir. İran ve Körfez İş Birliği Konseyi'nin altı üyesi de dahil olmak üzere bölgedeki diğer ülkeler ya İsveç büyükelçilerini çağırmıştır ya da ifade özgürlüğünü koruma adına İsveç hükümetini kınamışlardır. Orta Doğu ülkeleri arasında İran, İsveç'e karşı en sert tavır alan ülke olmuştur. İran Dini Lideri Ayetullah Ali Hamaney ise faillerin en ağır şekilde cezalandırılmasını veya Müslüman ülkelerin adalet sistemine teslim edilmesini istemiştir. Bu durum özelinde Katar'ın önde gelen süpermarket zincirlerinden "Souq al-Baladi", tüm İsveç mallarına karşı boykot başlatmış ve atılacak olumlu bir adıma kadar raflarından kaldırmıştır. Umman Baş Müftüsü de haziran ayında dünya genelindeki Müslümanlara tüm İsveç ürünlerini boykot etmeleri konusunda çağrıda bulunmuştur.

Kaynak: DAWN

Erişim: <https://dawnmena.org/quran-burnings-put-sweden-in-a-bind-in-the-middle-east/>

Anahtar Kelimeler: İsveç, Orta Doğu Ülkeleri, Politik, Küresel

6. Birleşmiş Milletler Kıbrıs'taki Arabuculuk Çabalarını Nasıl Yeniden Canlandırabilir? / International Crisis Group (Belçika)

Birleşmiş Milletler'in (BM) Kıbrıs'ı yeniden birleştirme diplomasisi, 2017 yılında kesilen görüşmelere rağmen devam etmektedir. BM Genel Sekreteri'nden hem Kıbrıslı Rumları hem de Kıbrıslı Türkleri masaya geri döndürebilecek bir elçi ataması beklenmektedir. BM, 1960'lardan bu yana Kıbrıs'ta arabuluculuk rolünü üstlenmektedir. Türkiye Cumhuriyeti 1974 yılında adada yaşanan iç çatışmaya müdahale etmiştir. Bunun sonucunda Kıbrıs, kuzeyde Kıbrıslı Türkler ve güneyde Kıbrıslı Rumlar arasında fiilen bölünmüştür. BM'nin nihai hedefi ise iki toplumu yeniden birleştirmektir. 2017 yılında iki taraf arasında İsviçre'de gerçekleştirilen görüşmeler kesilmiş ve BM'nin barış çabaları sekteye uğramıştır. 2017 yılından bu yana Birleşmiş Milletler yetkilisi olarak yeniden birleşme görüşmesi yapan bir görevli olmamıştır. Kriz Grubu'nun Nisan ayında yayınladığı bir raporda görüşmelerin kesildiği yıldan bu yana iki toplum arasındaki ilişkiler daha da kötüleşmiştir. Sorunu çözmek adına bir girişimde bulunulmadığı takdirde her iki tarafın tutumları giderek daha da sertleşecektir.

Çeşitli basın organları Kıbrıs'a yeni bir elçi atanmasının vakti geldiğini vurgulamıştır. Kıbrıs Rum tarafının bu atamaya güçlü bir destek verdiği ifade edilirken, Kıbrıs Türk yönetiminin de prensipte bu fikre sıcak baktığı belirtilmiştir. 2021 yılından bu yana Genel Sekreter Antonio Guterres elçi atama konuyla alakalı her iki tarafla da defalarca istişarede bulunmuş ve BM Güvenlik Konseyi, 12 Temmuz'da bu öneriye oybirliğiyle destek vermiştir.

Ancak, Genel Sekreter'in çabalarını baltalayan üç ana engel bulunmaktadır. Bunlardan biri atanacak elçinin görev tanımıyla ilgilidir. Elçi olarak atanacak kişi, Güvenlik Konseyi tarafından onaylanan mevcut birleşme formülleri üzerine mi diplomasi yürütecek yoksa Kıbrıslı Türklerin egemenliğini resmileştiren bir düzenlemeyi mi destekleyecektir. İkinci sorun ise, atanacak kişinin görev unvanının ne olacağıdır. Her iki taraf da bu unvanın elçiye gelecekteki görüşmelerde ne gibi yetkiler vereceği konusunda şüphe etmektedir. Üçüncü ve daha önemli olan sorun ise, her iki tarafın da atanacak elçinin mutlaka iyi niyetle müzakere edeceğine inanmamasıdır. Atanması gereken elçinin, her iki tarafı da

masaya geri çekebilecek ve müzakereler için doğru bir yol haritası geliştirebilecek birisi olması gerektiği vurgulanmıştır.

Erişim: <https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/western-europe-mediterranean/cyprus/how-reinvigorate-uns-mediation-efforts-cyprus>

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Birleşmiş Milletler, Diplomasi, Barış, Çatışma

7. Nijer'de Yapılan Darbe Batı Afrika Demokrasisine Meydan Okumakta / Chatham House (Birleşik Krallık)

Nijer'de meydana gelen darbe ülkedeki belirsizliği sürdürürken, bölgedeki istikrarsızlığı da beslemektedir. Diğer tarafta ECOWAS (Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu) ise, Batı Afrika'daki demokratik erozyonu kontrol altına almayı istemektedir. General Abdourahamane Tiani'ye bağlı askerler, 26 Temmuz sabahı Nijer Devlet Başkanı Mohammed Bazoum'u gözaltına almıştır. Aynı gece, Ulusal Vatan Koruma Konseyi (CNSP) tarafından askeri yönetim ilan edilmiştir. Üç haftadır devam eden uluslararası kınama ve ekonomik yaptırım yağmuru, darbecilerin iktidarı ellerinde tutma kararlılıklarını kıramamıştır. Darbe, Nijer'in çok ötesine uzanan bir meydan okumayı ifade etmektedir. Batı Afrika toprakları son üç yılda altı darbe görmüştür. Darbeci-Popülist politikalar zorluklarla elden edilen demokratik ilerlemeyi engellemektedir. Ulusal Vatan Koruma Konseyi (CNSP), Bazoum'u (Nijer Cumhurbaşkanı) istifaya zorlamıştır. Ancak, Bazoum şu ana kadar sağlam duruşunu korumaktadır. Buna karşılık olarak CNSP, Bazoum'u vatana ihanet suçu ile tehdit etmektedir. Darbe liderleri hala ECOWAS, Afrika Birliği ve hatta Birleşmiş Milletler ile temas kurmayı açıkça reddetmektedir. Abjua'dan gelen ilk heyet havaalanından öteye gidememiş, ikincisi ise yolculuğa çıkmadan önce uyarılmıştır. Yaptırımlar şimdiden etkisini göstermeye başlarken, ithal gıda fiyatları artış göstermiş ve elektrik arzı zaman zaman kesintiye uğramıştır.

ECOWAS da darbecilere karşılık vererek ağır ekonomik yaptırımlar uygulamaya başlamıştır. Ayrıca, CNSP'ye Bazoum'u yeniden göreve getirmemesi halinde askeri müdahale tehdidinde bulunmuştur. 2017 yılında, 15 Batı Afrika ülkesinin tamamında sivil

hükümet hüküm sürmekteydi. Fakat, ECOWAS için mevcut durumda Batı Afrika genelinde demokrasinin geleceği tehlikededir. ECOWAS'ın amacı halk desteği ya da diğer AB üyesi devletlerin desteğini alarak Nijer cuntasına karşı kullanmaktır ancak bu durum halen gerçekleşmemiştir. Nijer'in bilinen demokrasi ve güvenlik ölçütlerindeki olumlu ilerlemeye rağmen düşmesi, Batı Afrika'daki darbelerin sadece kötü yönetim ya da saray siyaseti nedeniyle gerçekleşmediğini göstermektedir. Bu süreçte ortaya çıkan çeşitli kimlikler, sosyal tutumda ve halkın her zamanki siyaseti reddetmesinde pay sahibi olmaktadır. Örneğin; geçtiğimiz yıllarda, Burkina Faso'nun başkenti Ouagadougou'da olduğu gibi, Niamey sokaklarında darbeden sonra Rus bayraklarının görülmesi, Rus etkisinden ziyade ülkedeki karmaşık sosyal gerçekliği yansıtmaktadır.

Kaynak: Chatham House

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2023/08/niger-coup-underlines-challenge-democracy-across-west-africa>

Anahtar Kelimeler: Nijer, Afrika, Darbe, Politika, Cunta, ECOWAS

C. ÇEVRE

1. Yeni Veriler Orman Yangınlarının Daha Da Kötüleceğini Gösteriyor / World Resources Institute (ABD)

Maryland Üniversitesi araştırmacılarının topladıkları orman yangını verileri, önümüzdeki süreçte yangınların daha fazla artarak genişleyeceğini ve yirmi yıl öncesine kıyasla iki kat daha fazla bitki örtüsünü yok edebileceğini göstermektedir. Araştırmacılar, orman yangınlarının 2001 yılına kıyasla her yıl 3 milyon hektardan (Belçika büyüklüğünde bir alan) fazla bitki örtüsünü yok ettiğini ve bu oranın son yirmi yılda kaybedilen bitki örtüsünün dörtte birine denk geldiğini hesaplamıştır. 2021 yılında küresel çapta 9,3 milyon hektarlık alanın yok olmasıyla insanlık bulunduğu yüzyıl içindeki en kötü orman yangınına şahit olmuştur. 2001 – 2021 yıllarını kapsayan hareketli grafikte, orman yangını nedeniyle Kuzey Amerika, Kanada, Latin Amerika'nın kuzeyi, Avustralya'nın batı ve doğu kıyıları ile Rusya'nın doğusunda yer alan bölgelerde bitki örtüsünün azaldığı görülmüştür.

Kaynak: WRI

Orman yangınının arkasında yatan temel nedenin iklim değişikliği olduğu vurgulanırken, aşırı sıcak hava dalgasının 150 yıl öncesine kıyasla beş kat arttığı ve artmaya da devam ettiği söyleniyor. Isınan hava ile yer yüzünün kuruması, orman yangını için elverişli ortamı sağlamaktadır. Orman yangınları emisyonları artırarak küresel ısınmayı tetikliyor,

küresel ısınma da yer yüzünü ısırarak orman yangınlarına neden olarak kısır bir döngüye dönüşüyor.

İklim değişikliği ve sıcaklığın yanı sıra orman yangınlarını tetikleyen bir diğer unsur olarak tarımsal faaliyetlerin ormanlık alanlara yayılması gösterilmektedir. Rusya, 2021 yılında yaşanan orman yangınında yaklaşık 5,4 milyon hektarlık bitki örtüsünü kaybederken, bu miktar son yirmi yıllık ülke tarihinin en büyük kaybı olmuş ve önceki yıla göre (2020) %31'lik bir artış yaşanmıştır. Tropik bölgelerde yangınların sebep olduğu bitki örtü kaybı %10'un altındayken, emtia kaynaklı ormansızlaşma ve tarım alanlarının ormanlara doğru kayması daha çok zarar vermektedir. Orman yangınının nedenleri karmaşık ve coğrafyaya göre önemli ölçüde farklılıklar göstermektedir. Yangınların nasıl yönetileceği veya riskinin nasıl azaltılacağı hususunda çok fazla konuşulup yazılsa da sihirli bir çözümü yoktur. Gelecekte oluşabilecek orman yangınlarını önleme konusunda ormanlık alanların dayanıklılığını artırmak kilit rol oynayacaktır.

Erişim: <https://www.wri.org/insights/global-trends-forest-fires>

Anahtar Kelimeler: Orman Yangını, Ormansızlaşma, Küresel Isınma, Sıcaklık

2. Kanada Tarımını Asya'nın Gıda Güvenliği İhtiyacını Karşılacak Şekilde Konumlandırmak / Asia Pasific Foundation of Canada (Kanada)

2022 yılında Asya Pasifik bölgesinde yaklaşık 1,03 milyar insan kritik veya orta düzeyde gıda güvensizliği ile karşı karşıya kalmıştır. Bu rakamın %76'sını Güney Asya'da, %13'ünü Güneydoğu Asya'da yaşayan insanlar oluşturmuştur. Uzmanlar, Güney Asya ve Güneydoğu Asya bölgelerinde hızlı nüfus artışıyla beraber gıda güvenliği sorununun artacağını söylemektedir. Kanada, Hint- Pasifik Stratejisi'nin (IPS) bir parçası olarak bölgedeki gıda güvenliği sorununu hafifletmek, tarım ve tarımsal ürün ticaretini genişletmek için 31,8 milyon Kanada doları tutarında taahhütte bulunmuştur. Asya'nın gelişmekte olan ekonomilerinde orta sınıf popülasyonunun artması, gıdaya olan talebi de pozitif olarak etkilemiştir. Asya Pasifik'teki orta sınıf popülasyonunun 2020 yılında %54'ten 2030 yılında %65'e büyümesi öngörülmektedir. Fakat, iklim değişikliği bölgede bulunan tarıma elverişli alanları bozarken aynı zamanda gıda üretimini de ciddi ölçüde

azaltmaktadır. Asya Pasifik ülkeleri artan taleplerini karşılamak adına güvenilir tarımsal ürün tedarikçileri ararken, Kanada'nın ihracata yönelik tarım üretimi ve tarım gıda sektörleri bunun için biçilmiş kaftan olarak görülmektedir.

2022 yılında Asya Pasifik bölgesi, 21,8 milyar Kanada doları ile Kanada tarım ürünlerinin en büyük ikinci ithalatçısı konumuna yerleşmiştir. Çin, Asya Pasifik bölgesinde Kanada tarım ürünlerinin en büyük ithalatçısıdır (9,5 milyar Kanada doları). Ayrıca, Japonya ve Güney Kore (gelişmiş Asya ekonomileri) sırasıyla 5,4 milyar Kanada doları ve 1,3 milyar Kanada doları değerinde tarım ürünlerini ithal etmiştir. Fakat Kanada'nın tarım ürünlerini Asya Pasifik bölgesine ihraç etmesinin önünde, ticaret bariyeri vb. çeşitli zorluklar bulunmaktadır. Örneğin, Endonezya gibi ülkelerde bulunan geniş Müslüman nüfusu helal sertifikalı et ürünlerini tercih ederken, Kanada'nın bu tarz sertifikalara sahip olmaması önemli bir sorun oluşturmaktadır. Kanada ve Asya Pasifik arasında gıda ticaretini artırmak için mevcut ticaret bariyerlerinin kaldırılması ve diğer sorunların çözümüyle alakalı ortak bir çalışma yapılması gerekmektedir.

Kaynak: APFC

Erişim: <https://www.asiapacific.ca/publication/positioning-canadas-agriculture-meet-asias-growing-food>

Anahtar Kelimeler: Asya Pasifik, Gıda, Gıda Güvenliği, Tarım, Kanada, Çin

3. Küresel Nüfusun Dörtte Birine Sahip 25 Ülke Ciddi Bir Su Stresi ile Karşı Karşıya / World Resources Institute (ABD)

Dünya Kaynakları Enstitüsü'nün (WRI) yayınladığı verilere göre küresel nüfusun dörtte birinin yaşadığı 25 ülkede önemli bir su stresi yaşamaktadır. Küresel nüfusun yaklaşık yarısı -4 milyar insan- yılın en az bir ayını ciddi sus stresi altında geçirmektedir. Su; mahsul yetiştirme, hayvancılık, elektrik üretimi, sağlığın korunması, adil toplum ve iklim hedefleri için merkezi önemi sahiptir. Kritik düzeyde su stresiyle karşı karşıya kalmak insanların yaşamlarını, gündelik işlerini, gıda ve enerji güvenliğini tehlikeye atmaktadır. Su yönetimi doğru yapılmadığı zaman nüfus artışı, ekonomik kalkınma ve iklim değişikliği gibi etkenler su stresini daha da artıracaktır. Dünya çapında suya olan talep miktarı mevcut kaynakları aşarken, küresel çapta su talebi 1960 yılından bu yana iki kat artmıştır. Suda arz ve talep arasındaki makas ne kadar dar olursa su stresi o kadar yüksek olmaktadır. Örneğin, mevcut arzın en az %80'i kullanıldığında aşırı su stresi, %40'ı kullanıldığında yüksek su stresi olmaktadır.

Kaynak: I-stock

WRI verileri; mevcut durumda 25 ülkenin son derece yüksek su stresine maruz kaldığını, yenilenebilir su kaynaklarının %80'inden fazlasını sulama, hayvancılık, sanayi ve evsel tüketim için kullanıldığını göstermektedir. Su sıkıntısını ciddi şekilde çeken ilk beş ülke; Bahreyn, Kıbrıs, Kuveyt, Lübnan ve Umman olurken, su sıkıntısı çoğunlukla evsel,

tarımsal, endüstriyel kullanım ve düşük arz nedeniyle yaşanmaktadır. Yüksek su stresinin yaşandığı bölgeler ise nüfusun %83'ünün su stresine maruz kaldığı Orta Doğu, Kuzey Afrika ve %74'ünün maruz kaldığı Güney Asya'dır. 2050 yılına kadar küresel su talebinin %20 ila %25 oranında artması beklenirken, Orta Doğu ve Kuzey Afrika nüfusunun büyük bir bölümünde yüksek su stresi yaşanacağı öngörülmüyor. Su problemi sadece sosyal açıdan değil aynı zamanda siyasi açıdan da çeşitli sorunları ortaya çıkartıyor. Örneğin; İran'da yıllardır süren kötü su yönetimi ve tarımda yanlış su kullanımı ülkede protestolara neden olmaktadır. Ayrıca su kıtlığı endüstriyel kesintilere, enerji kesintilerine ve tarımsal üretim kayıplarına yol açabileceği belirtilmiştir.

Erişim: <https://www.wri.org/insights/highest-water-stressed-countries>

Anahtar Kelimeler: Su, Su Stresi, Kıtık, Tarım, Enerji, Afrika, Orta Doğu

4. Bağların Güçlendirilmesi: BAE, Türkiye'nin Açık Deniz Rüzgâr ve Türbin Sektörüne Yatırım Yapıyor / Emirates Policy Center (Birleşik Arap Emirlikleri)

İklim değişikliği etkileri nedeniyle birçok ülke fosil yakıtlara olan bağımlılıklarını azaltmaya çalışırken, yenilenebilir enerji sektörüne yönelik artan talep sektörün büyümesinde itici güç olmuştur. Yenilenebilir enerji projelerini finanse etmenin ne kadar önemli olduğunu anlayan Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Türkiye yeşil dönüşümün önemli katılımcıları arasında yer almıştır. Türkiye'nin sahip olduğu açık deniz rüzgâr ve türbin endüstrisine BAE tarafından yoğun bir ilgi gösterilmektedir.

Türkiye, artan küresel ısınma etkileriyle mücadele etmek ve daha sürdürülebilir olan enerji sistemlerine geçiş yapmak amacıyla 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarını %21 oranında azaltma gibi önemli bir taahhütte bulunmuştur. Türkiye'nin yenilenebilir enerji üretimi ve çeşitli alanlarda enerji verimliliğini destekleyen politikaları uygulayarak tüm sektörlerde emisyon azaltım hedeflerine ulaşması bekleniyor. Türkiye, açık deniz rüzgâr enerjisinden yararlanma girişimini üç açık deniz rüzgâr geliştirme bölgesini belirleyerek ve buralarda yapılacak projeler için açık artırma yoluna giderek sürdürmektedir. Türkiye

böylece enerji alanında çeşitliliğini artırırken yeni kurulması planlanan enerji sisteminde de yabancı yatırımları ülkeye çekmeyi hedefliyor.

Türkiye, uzun ve geniş kıyı şeridi sayesinde rüzgâr enerjisi üretmek konusunda 54 gigawatlık bir açık deniz rüzgâr enerjisi potansiyeline sahiptir. Bu sebeple Türkiye'nin hem emisyonları azaltma hem de yenilenebilir enerji hedeflerine ulaşabilme adına açık deniz rüzgâr enerjisi büyük önem arz etmektedir. BAE'nin yurtdışında yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik yatırımlarını artırması sürdürülebilir enerji alanında küresel bir lider olma niyetini göstermektedir. BAE ve Türkiye arasında petrol dışı ticaret hacmi sürekli artarak 2022 yılında 18,9 milyar dolara ulaşmıştır. Temmuz ayında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın BAE ziyaretinde imzaladığı 50 milyar dolarlık anlaşmanın büyük bölümünün Türkiye'nin yenilenebilir enerji sektörüne yönelik olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca BAE'nin, 6 Şubat tarihinde Türkiye'de meydana gelen büyük deprem sonrası ihraç edilen deprem tahvillerine de yatırım yapacağı belirtilmiştir. BAE ve Türkiye arasındaki yatırım anlaşmaları başarılı bir şekilde sonuçlandığı takdirde diğer ülkelerle de anlaşma yapılmasını teşvik edeceği düşünülüyor.

Kaynak: EPC

Erişim: <https://epc.ae/en/details/brief/strengthening-ties-uae-s-investment-in-turkey-s-offshore-wind-and-turbine-sector>

Anahtar Kelimeler: Türkiye, BAE, Rüzgâr Enerjisi, Yenilenebilir Enerji, Yatırım, İklim Değişikliği

5. Rus Petrolü ve Doğalgazının Geleceği / The Institute of Energy Economics (Japonya)

Rusya'nın Ukrayna'ya karşı askeri saldırı başlatmasının üzerinden bir buçuk yıl geçmiştir. Ukrayna'daki savaş, başta Avrupa olmak üzere birçok enerji ithalatı yapan ülkenin enerji güvenliği sorunu yaşamasına neden olmuştur. Batılı ülkeler Rusya'ya yönelik finans, ticaret ve enerji dahil olmak üzere kapsamlı bir dizi yaptırım uygulamıştır. Ayrıca, bazı Rus finans kuruluşları da SWIFT sisteminden çıkarılmıştır. Enerji sektöründe ise, Rus fosil yakıtlarına yönelik ambargo konmuş (ülkeye/bölgeye göre önemli farklılıklar olsa da) ve Rus petrolüne tavan fiyat uygulaması getirilmiştir. Buna ek olarak, bazı istisnalar dışında büyük Avrupalı ve Amerikalı petrol şirketleri Rusya'daki işlerini geri çekmişlerdir. Rusya'nın petrol üretimi ve ihracat hacmi, Batı'nın uyguladığı yaptırımlardan bağımsız olarak, 2021'den 2022 yılına kadar %2 oranında artmıştır. Öte yandan doğalgaz üretim ve ihracat hacimleri sırasıyla %12 ve %31 oranında düşmüştür. Avrupa ve ABD için deniz yoluyla petrol ihracatı yapmanın nispeten daha kolay olduğu düşünülmektedir (2021'de ortalama 3,3 milyon varil/gün).

Öte yandan Rusya'nın Avrupa'ya yönelik gaz ihracatını (2021'de 167 milyar metreküp) Çin'e ve diğer pazarlara doğru yönlendirerek ihracat hacmini koruma çabası kısa vadede imkânsız görünmektedir. Rusya'nın petrol ihracat hacmi son zamanlarda düşmeye başlasa da Batı yaptırımlarının ihracat hacmini azaltma yönündeki baskısı şimdiye kadar sınırlı kalmıştır. Bununla birlikte Rusya'nın petrol ihracat hacmini koruması, uluslararası petrol talebi ve arzının yanı sıra fiyatların istikrarına da katkıda bulunmaktadır. Brent petrol fiyatı 2022 Mart ayında 130\$/varil seviyesine kadar yükselmiştir. Ancak, ekonomik görünüme ilişkin endişelere rağmen Rusya'nın petrol ihracat hacmi istikrarlı seyretmiş ve bir ara 70\$ seviyesine kadar gerilemiştir. Öte yandan doğalgaz için durum çok daha ciddidir. Avrupa için belirleyici fiyat olan TTF fiyatı 2022 Ağustos ayında keskin bir artışla neredeyse 100 \$/Mbtu'ya (yaklaşık 590 \$/varil petrol eşdeğeri) kadar yükselmiştir.

TTF fiyatı Haziran 2021'den bu yana ilk kez 10 \$ / Mbtu'nun altına düşmüştür. AB ve Batı ülkeleri Rus doğalgazına ambargo uygulamasına da AB'nin bağımlılığı savaştan önce %40 iken %10'un altına düşmüştür. Rusya'nın petrol ve doğal gaz endüstrisi Batı'nın yaptırımlarına ve Batılı şirketlerin geri çekilmesine rağmen şaşkıncu bir direnç

göstermiştir. Yazar, orta ve uzun vadede Rus petrol ve doğalgaz üretiminin yavaşlayacağını ve bunun da ülkenin ekonomik büyümesini sınırlayacağını düşünmektedir.

Erişim: https://eneken.ieej.or.jp/en/report_detail.php?article_info_id=11287

Anahtar Kelimeler: Rusya, Petrol, Doğalgaz, Ambargo

D. SOSYAL

1. Uzay İstasyonu'nun Yeni Mürettebatları Göreve Başladı / TIME (ABD)

Cumartesi günü dört farklı ülkeden dört astronot, Uluslararası Uzay İstasyonuna doğru roket ile yolculuğa çıkmıştır. Amaçları ise mart ayından bu yana Uluslararası Uzay İstasyonu'nda görev yapan dört astronot ile yer değiştirmektedir. Yeni astronotların aksilik olmadığı sürece pazar günü SpaceX kapsülü ile uzay istasyonuna ulaşması hedeflenmektedir. NASA astronotuna Danimarka, Japonya ve Rusya'dan gelen havacılar da eşlik etmiştir. Fırlatma ABD tarafından yapılırken, uzay aracındaki her koltuğun farklı ülkelerden gelen astronotlar tarafından doldurulması bir ilk olmuştur. NASA'nın uzay operasyonları görev şefi Ken Bowersox, dört farklı uluslararası mürettebatla çok güzel bir fırlatma gerçekleştirdiklerini belirtmiştir. Komutan olarak görev yapan Moghbeli'ye Avrupa Uzay Ajansı'ndan Andreas Mogensen, Japonya'dan Satoshi Furukawa ve Rusya'dan Konstantin Borisov eşlik etmektedir.

Kaynak: Terry Renna

Avrupa Uzay Ajansı Genel Müdürü Josef Aschbacher ise kalkıştan dakikalar önce yaptığı açıklamada "Uzay, küresel ve uluslararası iş birliğinde kilit bir konumdur" demiştir. Uçuş komutanı Moghbeli'nin ailesi 1979 devrimi sırasında İran'dan kaçmıştır. Moghbeli, Almanya'da doğmuş ve New York'un Long Island bölgesinde büyümüştür. Deniz piyadelerine katılmış ve Afganistan'da saldırı helikopterlerini uçurmuştur. Mogensen ise mühendislik diploması aldıktan sonra Batı Afrika kıyılarındaki petrol kulelerinde çalışmıştır. Danimarka'nın ilk astronotu olarak seçilmesinde bu deneyimin etkili olduğuna inanılmaktadır.

Erişim: <https://time.com/6308723/international-space-station-launch-space-x>

Anahtar Kelimeler: ABD, Uzay, NASA, Astronot

2. Çocuk İşçi Katliamı ve Ekolojik Yıkımın Zengin Ülkeler Tarafından Kabul Edilmesi / The Heartland Institute (ABD)

Cep telefonu ve bilgisayarların ortaya çıkmasıyla küresel çapta kobalta olan talep hızla artmıştır. Kobalt aynı zamanda elektrikli araçların bataryaları için de önemli bir maddedir. Kobalt, elektrikli araçlarda batarya performansını ve sürüş menzili artırırken, aynı zamanda olası yangın risklerini de ciddi ölçüde azaltmaktadır. Elektrikli araç üretiminin artmasıyla kobalt, lityum vd. maddelere olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Tüm bu maddelerin madencilik, cevher işleme, üretim, arazi bozulması, çocuk işçi ve çevre kirliliği sorunlarını eşi benzeri görülmemiş seviyelere yükselteceği öngörülmektedir. Yazar, hükümetin (ABD) temiz enerjiye geçerek iklim krizini sona erdirme çabasında ekonomik, ulusal güvenlik, ekolojik ve insan haklarına ilişkin temel durumları göz ardı etmesini eleştiriyor. Ek olarak, temiz enerjinin göz önünde olmayan çeşitli kirli yönlerinin de göz ardı edildiğini vurguluyor. Kobalt madenciliğinin hayal edilemeyecek kadar ciddi sorunları ve tehditleri olduğu belirtiliyor.

Elektrikli araç ve yenilenebilir enerjiye verilen sübvansiyonlar yukarıda birçok milyarder zengin etmeye devam ederken, öbür tarafta tedarik zincirini kontrol eden Çin'e olan bağımlılığı artırmaktadır. Elektrikli araç demografisine bakıldığında, satın alanların büyük çoğunluğunu beyaz tenli orta yaşlı erkeklerin oluşturduğu söyleniyor. Zengin ülke

elitlerinin sarı, siyah ve kahverengi renkli insanları sürekli sömürmesi, çevre bozulmasına neden olacak çeşitli sübvansiyonların sağlaması etik, ahlaki ve sosyal açıdan birçok soruna neden olmaktadır.

Kaynak: Julien Harneis

Erişim: <https://heartland.org/opinion/carnage-of-child-labor-and-ecological-destruction-elsewhere-acceptable-to-wealthy-countries/>

Anahtar Kelimeler: Sosyal Hak, Elektrikli Araç, Kobalt, Lityum, İnsan Hakları, Çocuk İşçi

3. Amerika Terapinin Zirvesine Ulaştı. Ruh Sağlığı Neden Kötüleliyor? **/ TIME (ABD)**

Amerika’da terapi hizmetinin zirve noktasına ulaşıldığı ifade edilmektedir. Günümüzde psikoloğa gidip hizmet almak popüler kitaplar, podcastler ve filmler için malzeme haline gelmiştir. Profesyonel sporcular, ünlüler ve politikacılar rutin olarak ruh sağlığı sorunlarını kamuoyuna açıklamaktadır. Ayrıca, birçok kişi doğru olsun ya da olmasın terapi diliyle konuşmaya çalışmaktadır. Bunu yaparken de çoğunlukla konuşmalarında insanlara gaz verdikleri ve toksik insanlara atıflarda buldukları belirtilmiştir. ABD’li her sekiz yetişkinden birinin antidepresan kullandığı ve her beş kişiden birinin yakın zamanda ruh sağlığı hizmeti aldığı belirtilmiştir. 2002’den bu yana tedavi gören kişi sayısı yaklaşık

15 milyon artmıştır. JAMA Sağlık Forumu'nda yapılan bir araştırmaya göre, yakın geçmişte bile (2019'dan 2022'ye kadar) sigortası olan milyonlarca ABD'li yetişkin arasında ruh sağlığı hizmetlerinin kullanımı neredeyse %40 artmıştır. Ancak, daha fazla insan terapiye akın etse bile ABD'nin ruh sağlığı birçok ölçüt açısından daha da kötüye gitmektedir.

2000 yılından bu yana intihar oranı yaklaşık %30 artmıştır. ABD'li yetişkinlerin neredeyse üçte biri depresyon ya da anksiyete belirtileri göstermektedir. Bu oran, 2019 yılına kıyasla yaklaşık üç kat artmış ve her 25 yetişkinden birinin bipolar bozukluk ya da şizofreni gibi ciddi bir akıl hastalığına sahip olduğu belirtilmiştir. 2022'nin sonlarında, ABD'li yetişkinlerin sadece %31'i ruh sağlığının "mükemmel" olduğunu düşünürken, bu oranın yirmi yıl önce %43 olduğu vurgulanmıştır. Amerikan Psikiyatri Birliği (APA) Sağlık Sistemleri ve Finansmanı Konseyi Başkanı Dr. Robert Trestman, ruh sağlığı açısından olumlu ve olumsuz olmak üzere birçok faktörün rol oynadığını söylemektedir. Olumlu açıdan bakıldığında, ruh sağlığı yaygınlaştıkça ve çevrelerinden daha az tepki aldıkça insanların rahatça tedavi arayışına gidebildiklerini düşünmektedir. Bu da ruh sağlığı sorunu teşhisi konulan ve tedavi edilen toplam insan sayısının artması demektir. Trestman, pandeminin toplum yapısını etkilediğini ve bazı insanların maddi durumlarından ötürü istediği veya ihtiyaç duyduğu desteği alamadığını söylemiştir.

Kaynak: Katie Kalupson

Erişim: <https://time.com/6308096/therapy-mental-health-worse-us/>

Anahtar Kelimeler: ABD, Ruh Sağlığı, Sosyal

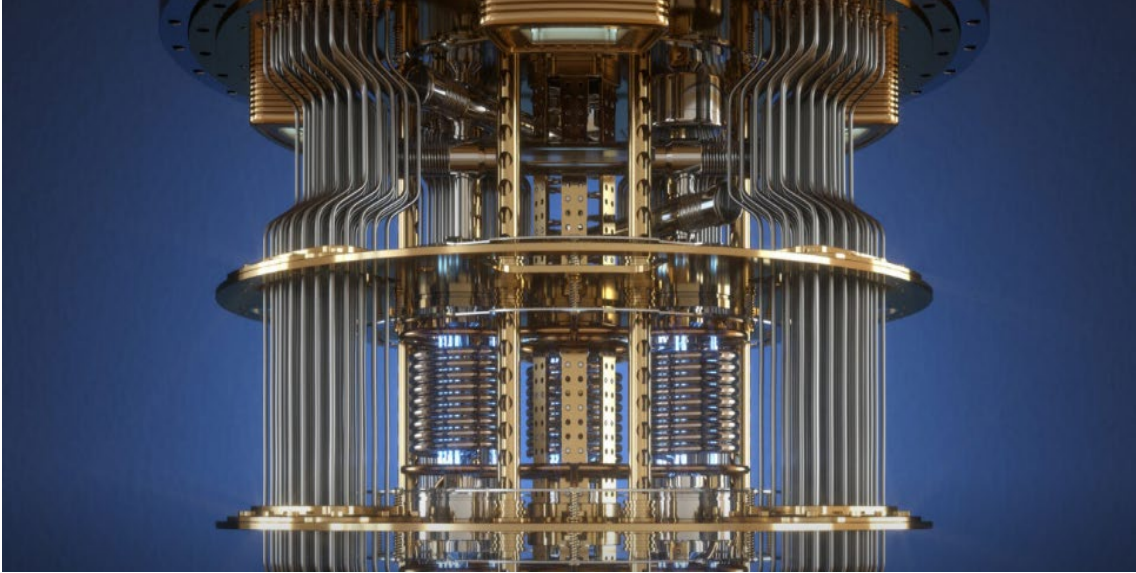
E. TEKNOLOJİ

1. Çin Kuantum Teknolojilerinde Lider Mi? / Center for Strategic and International Studies (ABD)

Xi Jinping yönetimindeki Çin, ileri teknoloji stratejilerinde rekabet ve liderlik etme adına faaliyetlerini giderek artırıyor. Çin, kuantum teknolojilerine yaptığı yatırımları her geçen gün artırırken, kuantum iletişimde kendisini küresel lider olarak konumlandırıyor. Kuantum teknolojileri çeşitli alanlarda devrim sağlamak adına ortaya çıkan bir teknolojidir ve üç temel başlık altında gruplandırılır; iletişim, bilgi işlem ve algılama. Araştırmacılar, kuantum algılama konusunda hareket ve elektromanyetik alanlardaki anlık değişimleri ölçecek aşırı duyarlı cihaz geliştirme üzerine yoğunlaşıyor. Bu sayede tıbbi görüntüleme, radar, jeofizik, teşhis, navigasyona eşsiz bir hassasiyet kazandırması bekleniyor. Kuantum iletişiminin ise son derece hızlı ve güvenli bir veri aktarımına olanak sağlaması öngörülüyor. Kuantum bilişim ise kuantum bilgisayarlar ile aynı anda birçok hesaplamayı mümkün kılan ve yapılan işlemleri normal bilgisayarlara nazaran kat ve kat hızlı gerçekleştiren bir teknolojidir. Birçok kuantum cihazı çalışabilmek için karmaşık ve hassas bir mühendislik gerektirmektedir. Örneğin; kuantum bilgisayarlarda herhangi bir bozulma ve bilgi kaybını önlemek için cihaz sıcaklığının ciddi şekilde soğutulması gerekmektedir.

Çin, kuantum teknolojisini 14. Beş Yıllık Plan'a dahil etmiş ve önümüzdeki yıllarda önem verilmesi gereken alan olarak listelemiştir. Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in kuantum teknolojisini bu kadar önemseme sebebinin altında ülkesini gelecekte bilim ve teknoloji gücü olarak görmesi yatmaktadır. Bu sebeple Çin, araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) yatırımlarını yoğun bir şekilde devam ettiriyor. Xi Jinping'in 2012 yılında iktidara geldiği zamandan bu yana Ar-Ge harcamaları iki kat artmıştır. Çin'de Ar-Ge harcamaları 2012 yılında GSYH'nin %1,91'ini oluştururken, 2022 yılında GSYH'nin %2,55'ini oluşturmuştur. Kuantum teknolojisini geliştirmek adına hükümetler tarafından yapılan harcamalara bakıldığında; ABD (3,7 milyar dolar), Avrupa Birliği (8,4 milyar dolar) ve Çin'de açık ara farkla (15,3 milyar dolar) olmuştur. Fakat, özel sektörün kuantum teknolojiye yaptığı yatırımlar Çin'de 482 milyon dolar, ABD'de 3,3 milyar dolar, Kanada ve Birleşik Krallık'ta

1,1 milyar dolar olmuştur. Yazının devamında Çin'in kuantum teknoloji yatırımları ve çalışmaları teknik açıdan detaylıca ele alınmıştır.

Kaynak: CSIS

Erişim: <https://chinapower.csis.org/china-quantum-technology/>

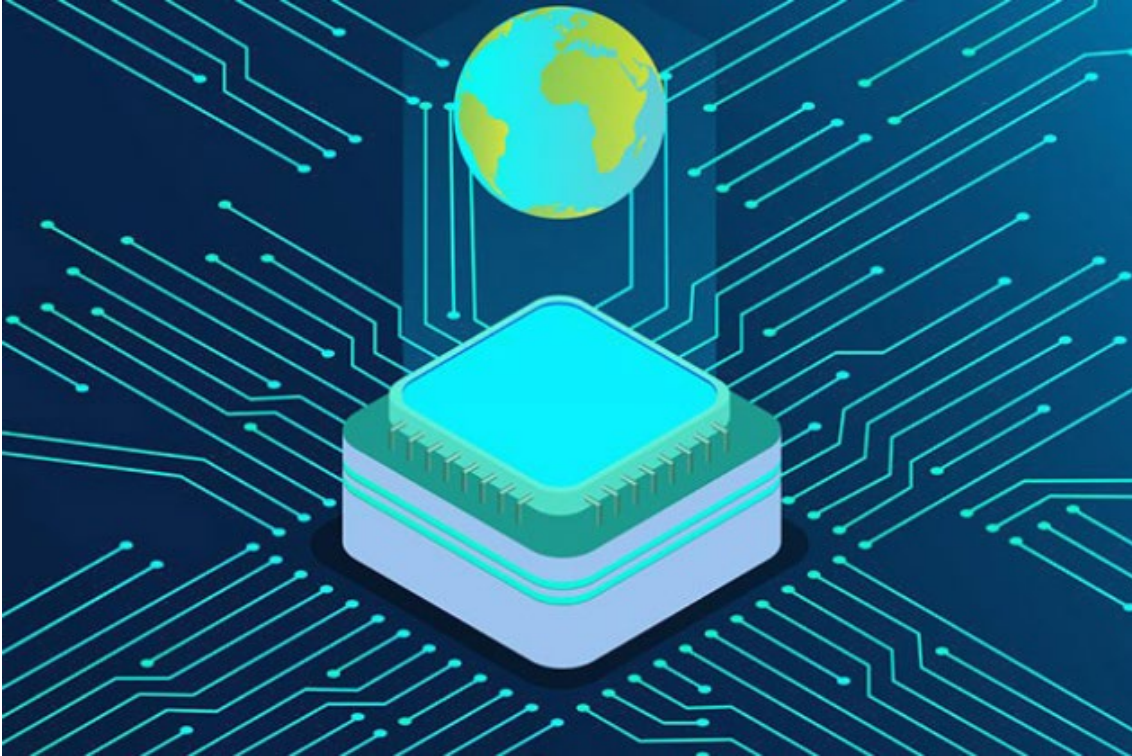
Anahtar Kelimeler: Çin, ABD, Avrupa Birliği, Kuantum Teknoloji, Rekabet

2. Hindistan ve Japonya Arasında Teknoloji Diplomasini Yürütmenin Güzel Bir Yolu / Observer Research Foundation (Hindistan)

2023 yılının temmuz ayında Hindistan ve Japonya yarı iletken teknolojisinin ortak gelişimi ve dayanıklı bir tedarik zinciri oluşturma hususunda iş birliği yapma kararı almıştır. İş birliği toplamda beş alana odaklanacaktır. Bu alanlar; yarı iletken tasarımı, üretim, ekipman araştırması, yarı iletken tedarik zincirinde esneklik oluşturma ve yetenekleri geliştirmedir. Anlaşmada, yarı-iletken teknolojisinde hızlı büyüme, yarı-iletken üretim fabrikası sayısının ve konuda uzman işgücü sayısının artırılması hedeflenmektedir. Ortaklık hem Hint hem Japon yarı iletken endüstrileri arasında teknik bilgi, araştırma ve yenilikçi bir akışı sağlarken, teknoloji transferini kolaylaştırmakta ve iki ülkenin de yarı iletken sektöründe öncü olmasını sağlamaktadır. Her iki ülke de mevcut politikalarını yarı iletken üretiminde ve araştırmalarında destekleyecek şekilde uyumlu hale getirmiştir. Hindistan'ın "Hindistan Malı" girişimi ve Japonya'nın "Toplum

5.0" vizyonu teknolojik açıdan kendine güvenme ve inovasyona dayalı büyüme hedefini paylaşmaktadır.

Japonya tek başına gelişmiş yarı iletken endüstrisi, çip üretimi ve araştırmalarında uzun zamandır küresel liderlik pozisyonunu korumaktadır. Hindistan'da hızla büyüyen bir bilgi teknoloji sektörü vardır ve her geçen gün yarı iletkene olan talebi de hızla artmaktadır. Bu hususta iki kritik ülkenin yapacağı yarı iletken iş birliği karşılıklı faydayı maksimize edecektir. Hint-Pasifik bölgesinde yaşanan kritik tedarik zinciri kesintileri ve jeopolitik riskler, yarı iletken tedarik zincirinin çeşitlendirilmesi ve ülkeler arası iş birliğinin önemini göstermiştir. ABD uyguladığı CHIPS yasası ile kendisine tehdit oluşturabilecek ülkelerin (Çin dahil) yarı iletken konusunda genişlemesini sınırlandırmıştır. 2023 yılının hemen başında Japonya ve Hollanda, ABD'nin çip ve malzemelerini kapsayan kısıtlama uygulamasına katıldıklarını açıklamıştır.

Kaynak: ORF

Erişim: <https://www.orfonline.org/research/a-fab-way-to-conduct-india-japan-tech-diplomacy/>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Japonya, İş Birliği, Yarı İletken, Teknoloji

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. Brookings

Genç Seçmenler Amerika'nın Siyasi Geleceğini Nasıl Etkileyecek?

Çevrimiçi Etkinlik (12.09.2023)

2028 yılında ABD'de gerçekleşecek seçimde oy kullanacak seçmenin büyük çoğunluğunu 45 yaş altı kişiler oluşturmaktadır. Seçmenleri incelemek ileri dönemleri analiz etme açısından çeşitli ipuçları sağlamaktır. Brookings Kamu Yönetimi Merkezi'nde görevli uzmanlar, genç seçmenlerin oy verme kalıpları, davranışları ve özelliklerini analiz ederek önceki nesillere göre ne kadar farklı tercihleri olduğunu ortaya koymaktadır.

Erişim: <https://www.brookings.edu/events/how-younger-voters-will-affect-the-future-of-american-politics/>

2. Overseas Development Institute

Çoklu Krize Yön Vermek: 2023 ODI Kamu Maliye Konferansı

Çevrimiçi Etkinlik (26.09.2023)

Son zamanlarda yaşanan büyük şoklar küresel ekonomiyi vurarak kamu maliyesini baskı altına almıştır. Pandemi ve Ukrayna Savaşı'nın başlaması hem faiz oranlarını hem de kamu maliye borçlarını artırmıştır. Hükümetler, 2020 yılı sonrasında sağlık sektöründe ciddi harcamalar yaparak sosyal güvenlik ağını geliştirmiştir. Ticaretin yavaşlaması aynı şekilde büyümeyi de yavaşlatmış, borçların ve küresel yoksulluğun artmasını tetiklemiştir. Overseas Development Institute (ODI) tarafından gerçekleştirilecek etkinlikte, maliye bakanlıklarının bu süreçte yaşadığı zorluklar ve tecrübeler incelenerek 2050 yılına yönelik gündem oluşturulmaya çalışılacaktır.

Erişim: <https://odi.org/en/events/navigating-the-poly-crisis-2023-odi-public-finance-conference/>

3. Centre for Strategic International Studies

Tedarik Sürecinin Herkes için İşe Yaraması

Çevrimiçi Etkinlik (26.09.2023)

Ulusal ve çok taraflı kalkınma ajanslarının önde gelen satın alma yöneticileri kalkınma sonuçlarını artırmak, yerel yetenekleri desteklemek ve büyük etkiyi sağlamak için sahip oldukları deneyimi paylaşacaktır. Ayrıca etkinlikte, yerelleştirme ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini destekleyen satın alma konuları da tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.csis.org/events/purchasing-impact-making-procurement-work-all>

4. Brookings

BPEA Güz 2023 Konferansı

Çevrimiçi Konferans (28-29.09.2023)

Brookings'in Ekonomik Çalışmalar programının ev sahipliği yapacağı etkinlikte, küresel ekonomik sorunlar etrafında toplanan ekonomik düşünceler irdelenecektir. İki gün sürecek etkinlikteki bazı konular şöyledir; FED, ABD'nin tedarik zinciri bağımlılığı, maaş, pandemi ve ekonomi.

Erişim: <https://www.brookings.edu/events/bpea-fall-2023-conference/>

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla **“Dünya Ne Konuşuyor?”** Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor **için Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM'ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların **“yarınların gündemi”** olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda 2023 yılında da ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam edeceğiz.**